

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 21.05.2025 § 77

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 21.05.2025

§ 77

Maksullisen pysäköinnin lauantaihintojen muutoskokeilu

2230/02.02.05.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

suunnittelupäällikkö Pirkko-Leena Jakonen p. 044 416 3503

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää, että määräaikaisena puolen vuoden mittaisena kokeiluna keskustan 1- ja 2-vyöhykkeiden maksullisen pysäköinnin taksat ovat lauantaisin puolet muutoin voimassa olevista maksuista. Kokeilu alkaa 1.7.2025, ellei teknisistä syistä aloitusta jouduta siirtämään.

Perusteluosa

Keskustan elinvoiman vahvistamiseksi ja lauantaiasioinnin lisäämiseksi on yrityseläimältä tullut toive, että lauantaisin kadunvarren pysäköinnin maksullisuuteen tehtäisiin kevennyksiä määräaikaisena kokeiluna. Nyt on valmisteltu esitys, jonka mukaan lauantaisin 1- ja 2-vyöhykkeiden maksut puolitetaan puolen vuoden kokeiluajan. Kokeilusta aiheutuu kuluja viestinnästä ja maksuautomaattien ohjelmoinnista sekä seurannasta. Kaupunki menettää tuloja kadunvarsipysäköinnistä ja Lahden Pysäköinti Oy pysäköintitaloissa sekä LSL lipputuloja.

Nykytilanne keskustan maksullisessa kadunvarsipysäköinnissä

Kaupungin keskustassa tehtiin maksullisessa pysäköinnissä isoja muutoksia viime vuodenvaihteessa. Maksullista aluetta laajennettiin eri suuntiin ja käteisautomaateista luovuttiin. Muutoksista huolimatta pysäköintimäärät keskustassa ovat pysyneet ennallaan ja ydinkeskustassa nousseet.

Keskustan maksullisen pysäköinnin alue on jaettu kolmeen vyöhykkeeseen (1, 2 ja 3) ja lisäksi Aleksanterinkadulla on muutama paikka kalliimmalla A-vyöhykkeellä. Vyöhykkeiden rajat näkyvät kaupungin verkkosivuilla olevasta [kartasta](#). Kaikki keskustan pysäköintipaikat tietoineen löytyvät myös [karttapalvelusta](#).

Ydinkeskustan 1-vyöhykkeellä maksullisuus on voimassa ma-pe klo 8–19 ja la 8–16. Maksu on 2,50 euroa/ensimmäinen tunti siten, että ensimmäinen 30 min/ 1 euroa, seuraava 30 min/ 1,50 euroa ja 3,90 euroa/seuraavat tunnit.

Kakkosvyöhykkeellä maksullisuus on voimassa ma-pe klo 8–19 ja la 8–16. Maksu on 1,90 euroa/tunti siten, että ensimmäinen 30 min/0,80 euroa, seuraava 30 min/1,10 euroa ja 1,90 euroa/ seuraavat tunnit.

Aleksanterinkadun supermaksuvyöhykkeellä A maksu on 5 euroa/tunti ja maksimipysäköintiaika 30 minuuttia.

Keskustassa asiointi tutkimusten mukaan

Kaupunki on teettänyt keskustan asiointitutkimuksen vuonna 2023. Tutkimuksessa todettiin, että keskusta-asioijista kävelijät olivat lukumääräisesti suurin ryhmä, heillä oli asiointikäyntejä keskustassa keskimäärin 85 kertaa vuodessa henkeä kohti. Pyöräilijät kävivät keskustassa asioimassa 51 kertaa ja joukkoliikenteen käyttäjät keskimäärin 34 kertaa vuodessa. Autoilija kävi keskimäärin 26 kertaa vuodessa keskustassa. Henkilöautoilijoiden keskiostos oli kuitenkin suurin. Keskustan kokonaiskulutuksesta autoilijoiden osuus oli 50 %.

Vaihtoehtojen vertailu lauantain pysäköintimaksujen keventämiseksi

Tutkittaessa, miten esitetty lauantaipysäköinnin maksujen kevennys on järkevää toteuttaa, lähdettiin siitä, että vuoden alussa tehtyjen muutosten jälkeen halutaan mahdollisimman yksinkertainen ja helposti ymmärrettävä ratkaisu, joka on myös helposti valvottavissa.

Pysäköintiin liittyvät määräykset on aina oltava liikennemerkeissä. Esimerkiksi vaihtoehtona esitetty kiekko- ja maksullisen pysäköinnin yhdistäminen koskemaan samaa aluetta eri aikoina tekisi liikennemerkeistä lisäkilpineen vaikeasti ymmärrettäviä. Liikennemerkkien muuttaminen ja liikenteenohjaussuunnitelmien laatiminen on myös kallista ja hidasta.

Selkeintä on muuttaa vyöhykekohtaisia maksuja puuttumatta vyöhykkeiden rajauksiin tai maksullisiin aikoihin, jotka on ilmoitettu liikennemerkeissä.

Esitys kokeilusta ”Keskustapysäköinnin puolihintalauantait”

Esityksenä on, että puolen vuoden ajan, heinä-joulukuussa 2025 toteutetaan kokeilu työnimeltään ”Keskustapysäköinnin puolihintalauantait”. Kaikki 1- ja 2-vyöhykkeen pysäköintimaksut ovat kokeilun aikana puolet muutoin voimassa olevista maksuista. Supervyöhykkeen A (Aleksanterinkatu) maksu pysyy ennallaan. Kokeilussa ei tule muutoksia 3-vyöhykkeen maksuihin, koska siellä maksullisuus ei ole lauantaisin voimassa.

Kokeilun viestintä ja markkinointi suunnitellaan erikseen kaupungin viestinnän markkinointipäällikön kanssa. Tarkoitus on käyttää kaupungin omien kanavien ja mediatiedotteiden lisäksi sekä lehti- että ulkomainontaa.

Kokeilun seuranta

Kokeilusta on tarkoitus tehdä seuranta sekä kokeilun aikana että kokeilun päätyttyä.

Kokeilussa seurataan pysäköintimäärien ja pysäköintiaikojen kehitystä ja siinä tapahtuvia muutoksia yhdistämällä mobiilioperaattorien tiedot sekä korttiautomaateista saatavat tiedot. Yhdessä LahtiCityn kanssa pyritään keräämään tietoja liikeyritysten asiakasmäärien muutoksista ja muista kokemuksista yrityksiltä. Tämän osan valmistelu on vielä kesken johtuen valmistelun nopeasta aikataulusta.

Kävijämäärää keskustassa on viime vuosina seurattu tilaamalla mobiilipuhelindataan perustuva analyysi. Laskenta tehdään neljännesvuosittain ja tuloksia voidaan verrata edellisen vuoden tietoihin. Raportti koko vuodelta valmistuu seuraavan vuoden tammikuussa.

Seurantatietojen perusteella päätetään jatkotoimista.

Kustannukset ja tulojen menetys

Lauantaipysäköinnin tulot kaupungille ovat noin 20 000 euroa/kuukausi. Kuukaudessa menetetään pysäköintituloja puolitettaessa lauantaan hinnat noin 10 000 euroa, mikäli pysäköintimäärät pysyvät ennallaan. Jos pysäköintimäärät kaksinkertaistuisivat, tulokertymään ei tulisi muutoksia.

Lahden Pysäköinti Oy:n keskustan pysäköintilaitosten asiakasmäärien arvioidaan lauantaan jonkin verran vähenevän, kun kokeiluajana lauantaan kadunvarsilla on hieman edullisempaa. LSL saattaa menettää matkustajia ja tuloja, jos keskustaan tulijat vaihtavat linja-auton omaan autoon.

”Pysäköinnin puolihintalauantait”-kokeilun viestintä- ja markkinointikustannuksiksi on arvioitu 25 000 euroa.

Pysäköintimaksuautomaattien ohjelmoinnit kokeilun alussa ja lopussa, maksutarrojen lisäykset ja poistot sekä muut automaatteihin liittyvät ylimääräiset kulut ovat kokeilun aikana yhteensä 2000 euroa.

Seurannasta arvioidaan tulevan lisäkustannuksia 3 000 euroa.

Yhteenvetona saadaan, että lisäkustannukset ovat yhteensä noin 30 000 euroa koko kokeilun ajalta. Tulojen menetys kaupungille on enintään 60 000 euroa, mikä summa pienenee, jos pysäköintimäärät kasvavat. Myös Lahden pysäköinti Oy:lle ja LSL:lle arvioidaan aiheutuvan tulojen menetyksiä

Elinvoiman näkökulma

Elinvoiman palvelualueen näkökulmasta kokeilu on kannatettava keskustan elinvoiman ja talouden kasvun vahvistamiseksi. Kokeilusta on tärkeää koota tiedot pysäköintimäärien sekä pysäköintitulojen muutoksista.

Kaupungin ilmastotavoitteiden näkökulmasta liikkumisen kasvua tulisi hakea ensisijaisesti päästöjä vähentävillä keinoilla sekä autoilun latausinfraa kehittämällä.

Vaikutustenarviointi

Kuntalaisvaikutukset: tavoitteena on lisääntyvä lauantaikävijöiden määrä keskustassa, minkä uskotaan parantavan myös palvelutarjontaa. Yksittäiselle kuntalaiselle on nykyistä edullisempaa pysäköidä lauantaina keskustassa.

Ympäristövaikutukset: lisääntyvä henkilöautoliikenne on haitallista ympäristölle ja keskustan ilmanlaadulle, koska liikkuminen tapahtuu pääosin polttomoottorikäyttöisillä autoilla.

Taloudelliset vaikutukset: kaupungille tulee suoria kuluja ja tulojen menetyksiä. Tavoitteena keskustayritysten asiakasmäärin kasvu ja sen seurauksena myös kaupungin verotulojen kasvu.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 21.05.2025 § 77

Toimenpiteet

Ote: kaupunkitekniikka, kaupunkisuunnittelu, elinvoiman palvelualue, Lahden
Pysäköinti Oy.